

Regelink
Ecologie & Landschap

Vleermuis- en huismusonderzoek

Brantjesstraat, Purmerend

Colofon

Tekst en samenstelling	Mischa van der Hout
Foto huismus	Mischa van der Hout
Foto vleermuisonderzoek	Ferry Streng
In opdracht van	Gemeente Purmerend
Naam opdrachtgever	Martin Deinum
Rapportnummer	RA19219-01
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	07 mei 2019
Aantal pagina's	26
Collegiale toets	Arthur Hoffmann
Wijze van citeren	Mischa van der Hout, 2019. Vleermuis- en huismusonderzoek Brantjesstraat, Purmerend. Rapport RA19219-01, Regelink Ecologie & Landschap, Wageningen.

Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Gerrit Zegelaarstraat 1
6709 TA Wageningen
085-7737676
info@regelink.net
www.regelink.net

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doel	5
2. Werkwijze en inspanning	6
2.1 Vleermuizen	7
2.2 Huismussen	8
2.3 Algemeen	9
3. Omschrijving onderzoeksgebied	10
3.1 Aanwezige ecotopen:	10
4. Resultaten	12
4.1 Vleermuizen	12
4.2 Huismussen	13
5. Ingreep	14
6. Toetsing aan de Wet natuurbescherming	15
6.1 Effectbepaling	15
6.2 Toetsing Wet natuurbescherming	15
7. Conclusies	16
7.1 Vleermuizen	16
7.2 Huismussen	16
7.3 Algemeen	16
8. Bronnen	17
8.1 Literatuur	17
8.2 Websites	17
Bijlage 1. Waarnemingskaarten	19
Bijlage 2. Wet- en regelgeving	23
Wet natuurbescherming	23
Natuurnetwerk Nederland	26
Wet dieren	26

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Purmerend is van plan om het plangebied 'Brantjesstraat' te ontwikkelen. Daartoe worden acht bomen met een stamdiameter van >15 centimeter (borsthoogte) gekapt, struiken en hagen verwijderd, een oude duiker verwijderd, een nieuwe duiker aangebracht, worden twee bouwvlakken bouwrijp gemaakt en worden twee panden gebouwd.

In 2017 heeft Regelink Ecologie & Landschap in de gemeente Purmerend een gebiedsbreed onderzoek naar beschermde flora en fauna uitgevoerd (M. van der Hout, 2018). Uit dat onderzoek blijkt dat er binnen het plangebied 'Brantjesstraat' gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*) en huismus (*Passer domesticus*) aanwezig zijn.

Onderhavig rapport beschrijft of en welke beschermde functies van deze soorten binnen het plangebied 'Brantjesstraat' aanwezig zijn en toetst of de geplande werkzaamheden een negatief effect op de aanwezige soorten en functies heeft.

Bij het opstellen van deze rapportage is uitgegaan van de definities zoals aanwezig op de website van Regelink Ecologie & Landschap¹.

1.2 Doel

Met behulp van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige soorten vleermuizen?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige huismussen?
- Leidt de ingreep tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming?

¹ <http://www.regelink.net/kenniscentrum/definities-vleermuizenonderzoek/>

2. Werkwijze en inspanning

Het onderzoeksgebied in het gebiedsbrede onderzoek was opgedeeld in 38 deelgebieden. Voor de grootte van de deelgebieden is 7,5 kilometer weglengte per deelgebied aangehouden. Met deze grootte van deelgebieden kan met de gekozen inspanning een representatief beeld verkregen worden van de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Het plangebied 'Brantjesstraat' valt op de grens van twee deelgebieden uit het gebiedsbrede onderzoek, namelijk deelgebieden 14 en 15 (zie Figuur 1).

Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden gunstig voor het inventariseren van de betreffende soort(groep)en (Tabel 1, Tabel 2 en Tabel 3).

Tabel 1. Inspanning en weerdata vleermuizen kraamseizoen.

Waarnemer	Datum	Tijdstip	Weerdata	Deelgebied	Ronde
Vincent Elders	21-5-2017	Avond	17 °C, onbewolkt, droog, 2 Bft	14	1
Vincent Elders	22-5-2017	Ochtend	11 °C, onbewolkt, droog, 2 Bft	14	2
Ben van der Wijden	9-6-2017	Avond	16 °C, onbewolkt, droog, 2 Bft	15	1
Ben van der Wijden	10-6-2017	Ochtend	14 °C, onbewolkt, droog, 3 Bft	15	2
Ben van der Wijden	8-7-2017	Avond	18°C, licht bewolkt, droog, 0 Bft	15	3
Ben van der Wijden	9-7-2017	Ochtend	12°C, onbewolkt, droog, 0 Bft	15	4
Vincent Elders	12-7-2017	Avond	14°C, zwaar bewolkt, droog, 2 Bft	14	3
Vincent Elders	13-7-2017	Ochtend	9°C, onbewolkt, droog, 1 Bft	14	4

Tabel 2. Inspanning en weerdata vleermuizen paarseizoen.

Waarnemer	Datum	Tijdstip	Weerdata	Deelgebied	Ronde
Wim Grootendorst	4-9-2017	Nacht	12°C, licht bewolkt, motregen, 2 Bft	14,15,16	1
Wim Grootendorst	24-9-2017	Nacht	15°C, licht bewolkt, droog, 1 Bft	14,15,16	2

Tabel 3. Inspanning en weerdata huismussen.

Waarnemer	Datum	Tijdstip	Samenvatting	Deelgebied	Ronde
Joris Verhees	21-4-2017	Middag	13°C, licht bewolkt, droog, 3 Bft	13,14,15,16	1
Joris Verhees	3-5-2017	Ochtend	8°C, zwaar bewolkt, droog, 3 Bft	13,14,15,16	2

2.1 Vleermuizen

Onderzoeksperiode

Het onderzoeksgebied is tijdens drie perioden (kraamseizoen, middernachtzwermen, paarseizoen) geïnventariséerd op vleermuizen.

Gebruikte apparatuur en software

- *Heterodyne batdetector* met opname- en veragingsfunctie (type: Petterson D240x).
- *Elekon Batscanner stereo*.
- *Opnameapparaat bij batdetector* (type: Roland Edirol R09H).
- *Stereoluisterkastjes*: een stereo *heterodyne* detector (Cien-EAM Observer HD2) gekoppeld aan een opnameapparaat (Tascam DR-05).
- Software *Batsound*.
- Software *Qgis*.
- Software *Creative Wave Studio*.

Methode verlijfplaatsenonderzoek batdetector

Tijdens de veldbezoeken werd op grond van geluid en zicht geïnventariséerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en veragingsfunctie (type: Pettersson D240x) werd de echolocatie die vleermuizen uitzenden hoorbaar gemaakt voor mensen en kan in veel gevallen de soort bepaald worden. Daarnaast is in enkele gevallen ook gebruik gemaakt van de Elekon Batscanner stereo. Deze detector scant langs alle frequenties en laat automatisch de beste luisterfrequentie van het waargenomen geluid horen en zien. Daarnaast is door de stereofunctie makkelijker te bepalen waar het geluid vandaan komt.

Methode geluidsanalyse

Wanneer bij het bovengenoemde batdetectoronderzoek de soort niet met zekerheid kon worden bepaald op grond van frequentie, klank en ritme, werd een opname gemaakt met een extern opnameapparaat. Met behulp van het computerprogramma *Batsound* werden de opnamen nader geanalyseerd. Hierbij werden de criteria toegepast zoals beschreven door Arjan Boonman (www.batecho.eu). Voor sociale geluiden van vleermuizen werd gebruik gemaakt van Middleton (2014) en Pfalzer(2002). Door daarnaast zoveel mogelijk visueel waar te nemen werd de determinatie geverifieerd en werd het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld.

Methode veldwerk verblijfplaatsen

In de periode 15 mei–15 juli 2017 werden de deelgebieden op de fiets onderzocht. De avondrondes startten direct na zonsondergang tot ongeveer 24:00 uur. De ochtendrondes startten vanaf twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst, of bij veel activiteit totdat geen activiteit meer werd waargenomen. Elk

deelgebied werd per bezoek gedurende dezelfde nacht onderzocht, met zowel een avond- als ochtendronde.

In de periode 15 juli–1 september 2017 zijn deelgebieden met grote, massieve gebouwen (zoals bijvoorbeeld flatgebouwen) in de avond onderzocht op indicaties voor massawinterverblijfplaatsen.

In de nazomer (augustus–september) is gedurende hele nachten geïnventariseerd. Deze ronden startten een uur na zonsondergang tot ongeveer een uur voor zonsopkomst. Per nacht werden gemiddeld drie deelgebieden onderzocht, waarbij ieder deelgebied ongeveer twee uur lang werd geïnventariseerd.

Methode vliegroutes

Om vliegroutes van vleermuizen in kaart te kunnen brengen zijn op strategische plaatsen stereoluisterkastjes geplaatst. De stereoluisterkastjes bestaan uit een stereo *heterodyne* detector die gekoppeld is aan een opnameapparaat. Gedurende een avond en/of ochtend werd continu een opname gemaakt. De opnamen werden met het softwareprogramma *Creative Wave Studio* geanalyseerd op langsvliegende dieren. Aan de hand van de twee geluidssporen van de opnamen kon bekeken worden wat de vliegrichting en (geschatte) aantallen vleermuizen waren. Er kon onderscheid gemaakt worden tussen dwergvleermuizen, laatvliegers en vleermuizen van het geslacht *myotis*.

Methode gebiedsanalyse

Aan de hand van de veldresultaten is een analyse in Qgis uitgevoerd om te bepalen of groene elementen en watergangen deel uitmaken van essentiële foerageergebieden van verschillende soorten vleermuizen. Per element is de dichtheid van foeragerende vleermuizen bepaald. Elementen met een hoge dichtheid foeragerende vleermuizen en aangrenzende elementen werden geselecteerd als essentieel foerageergebied.

Volledigheid inventarisatie

De grootte van de deelgebieden binnen dit onderzoek wijken af van de richtlijnen in het Vleermuisprotocol 2017. Om dit te ondervangen zijn de inventarisaties op de fiets uitgevoerd en is een extra ochtendronde uitgevoerd.

De onderzoeksinspanning in het Vleermuisprotocol is bedoeld voor ‘kleinere’ projecten, waarbij slechts een beperkt deel van de populatie en de functies van een gebied wordt onderzocht. Een gebiedsbrede inventarisatie geeft een veel completer beeld van een groter gebied met de belangrijke functies voor vleermuizen. Het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus, waar ook Regelink Ecologie & Landschap aan deelneemt, ontwikkelt momenteel een vleermuisprotocol voor gebiedsbrede inventarisaties (mede op initiatief van Regelink Ecologie & Landschap). Vooruitlopend op dit nieuwe protocol hebben wij positieve feedback ontvangen over deze aanpak van bevoegd gezagen in de provincies Zuid-Holland, Noord-Brabant, Gelderland en Utrecht.

2.2 Huismussen

Methode

Tussen 1 april en 15 mei 2017 werd ieder deelgebied twee keer vanaf één tot twee uur na zonsopgang bezocht. Tijdens elk bezoek werden vier deelgebieden onderzocht. Daarbij werd mede met behulp van een verrekijker gelet op baltende dieren, nestindicerend gedrag, de zichtbaarheid van nestlocaties en eventueel aanwezig essentieel leefgebied.

Volledigheid inventarisatie

De onderzoeken naar huismussen zijn uitgevoerd volgens de richtlijnen zoals opgesteld in de kennisdocumenten voor deze soorten (BIJ12, 2017).

2.3 Algemeen

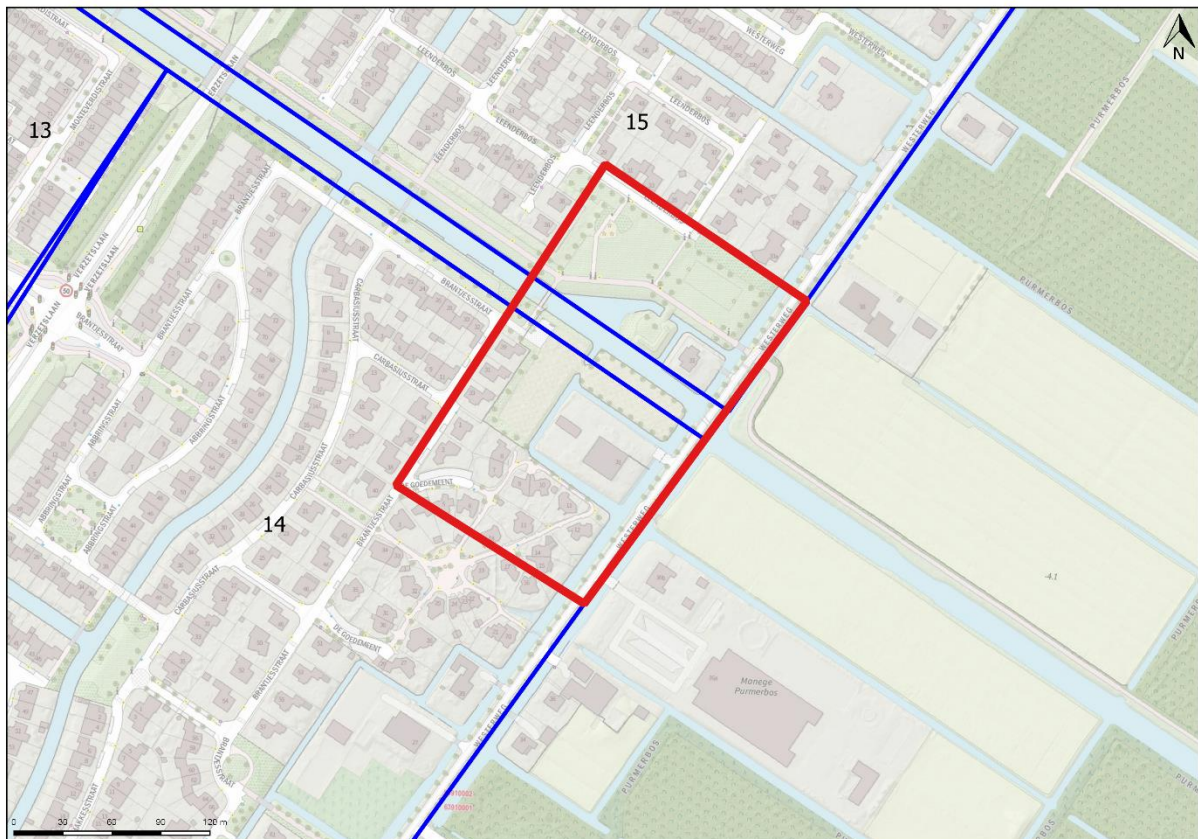
De inventarisaties zijn steekproeven gebaseerd op momentopnames. Hierdoor is niet uitgesloten dat soorten en functies die nu niet waargenomen zijn op een ander tijdstip wél aanwezig zijn. Een dergelijke momentopname volstaat omdat de Wet natuurbescherming een initiatiefnemer vraagt te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Het volgen van protocollen waarborgt deze inspanning.

Bij de vleermuis- en vogelonderzoeken is alleen geïnventariseerd vanaf de openbare weg.

Met de gekozen methode en inspanning is voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het onderhavige onderzoek heeft de initiatiefnemer gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

3. Omschrijving onderzoeksgebied

Het plangebied is gelegen in de omgeving van de Brantjesstraat, Purmerend, in de provincie Noord-Holland. In Figuur 1 is de begrenzing van het plangebied met rood aangegeven. Het plangebied wordt aan de zuidwestzijde begrensd door de huizen aan de Goedemeent, aan de noordwestzijde door huizen aan de straten Brantjesstraat en Leenderbos, aan de noordoostzijde door huizen aan het Leenderbos, en aan de zuidoostzijde door de Westerweg. In totaal heeft het plangebied een oppervlakte van circa 3,3 hectare.

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. In blauw zijn de deelgebieden van het gebiedsbrede onderzoek uit 2017 aangegeven. Daarbinnen zijn de deelgebiednummers waargegeven. Bron ondergrond: OpenTopo, 2019.

3.1 Aanwezige ecotopen:

Binnen de bebouwde kom zijn de volgende ecotopen aanwezig:

- grasvelden met algemeen voorkomende kruiden zoals madeliefje (*Bellis perennis*), witte klaver (*Trifolium repens*), rode klaver (*Trifolium pratense*);
- speel- en sportvelden;
- schuren met platte (bitumen) daken, houten betimmering en spouwmuur;
- schuren met platte (bitumen) daken en houten betimmering zonder spouwmuur;
- huizen met dakpannen, houten betimmering en spouwmuur;

- brede, diepe watergang (>2 meter breed, >1 meter diep);
- bomen, zonder holtes (diameter borsthoogte >15 centimeter).

4. Resultaten

4.1 Vleermuizen

Gedurende het gemeentebrede onderzoek werden binnen het plangebiedgebied 'Brantjesstraat' drie soorten vleermuizen aangetroffen:

- gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Hieronder worden per soort de waarnemingen en functies weergegeven.

4.1.1 Gewone dwergvleermuis

Foerageergebied

Gedurende het kraamseizoen werden in totaal twintig waarnemingen gedaan van een of enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen. Maximaal foerageerden er vijf individuen tegelijk in het plangebied. Daarbij werd het plangebied slechts kort gedurende de nacht als foerageergebied gebruikt. Gezien het beperkte aantal foeragerende dieren en het tijdstip van foerageren betreft het plangebied geen essentieel foerageergebied voor gewone dwergvleermuizen.

Tijdens het paarseizoen werden in het plangebied geen waarnemingen gedaan van gewone dwergvleermuizen.

Vliegroutes

Binnen het plangebied werden geen vliegroutes van gewone dwergvleermuizen aangetroffen.

Vaste rust- en/of verblijfplaatsen

Gedurende het onderzoek zijn er binnen het plangebied geen vaste rust- en/ of verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen aangetroffen.

4.1.2 Ruige dwergvleermuis

Foerageergebied

Gedurende het kraamseizoen werd eenmaal een foeragerende ruige dwergvleermuis waargenomen. Daarbij werd het plangebied slechts kort gedurende de nacht als foerageergebied gebruikt. Gezien het zeer beperkte aantal foeragerende dieren en het tijdstip van foerageren betreft het plangebied geen essentieel foerageergebied voor ruige dwergvleermuizen.

Tijdens het paarseizoen werden in het plangebied geen waarnemingen gedaan van ruige dwergvleermuizen.

Vliegroutes

Binnen het plangebied werden geen vliegroutes van ruige dwergvleermuizen aangetroffen.

Vaste rust- en/of verblijfplaatsen

Gedurende het onderzoek zijn er binnen het plangebied geen vaste rust- en/ of verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuizen aangetroffen.

4.1.3 Watervleermuis

Foerageergebied

Gedurende het kraamseizoen werden eenmaal twee foeragerende watervleermuis waargenomen. Daarbij werd het plangebied slechts kort gedurende de nacht als foerageergebied gebruikt. Gezien het zeer beperkte aantal foeragerende dieren en het tijdstip van foerageren betreft het plangebied geen essentieel foerageergebied voor watervleermuizen.

Tijdens het paarseizoen werden in het plangebied geen waarnemingen gedaan van watervleermuizen.

Vliegroutes

Binnen het plangebied werden geen vliegroutes van watervleermuizen aangetroffen.

Vaste rust- en/of verblijfplaatsen

Gedurende het onderzoek zijn er binnen het plangebied geen vaste rust- en/ of verblijfplaatsen van watervleermuizen aangetroffen.

4.2 Huismussen

4.2.1 Essentieel leefgebied

Er werden tijdens het onderzoek tweemaal huismussen in het plangebied waargenomen. Eenmaal een groep van tien foeragerende huismussen op het achterterrein van Westergweg 31 en eenmaal een solitair dier in het noorden van het plangebied. De waarnemingen waren slechts incidenteel en van korte duur. De huismussen op het achterterrein van Westergweg 31 toonde weinig tot geen binding met de te kappen bomen en het te bebouwen deel van het plangebied. Het plangebied betreft dan ook geen essentieel leefgebied van huismussen.

4.2.2 Nestlocaties

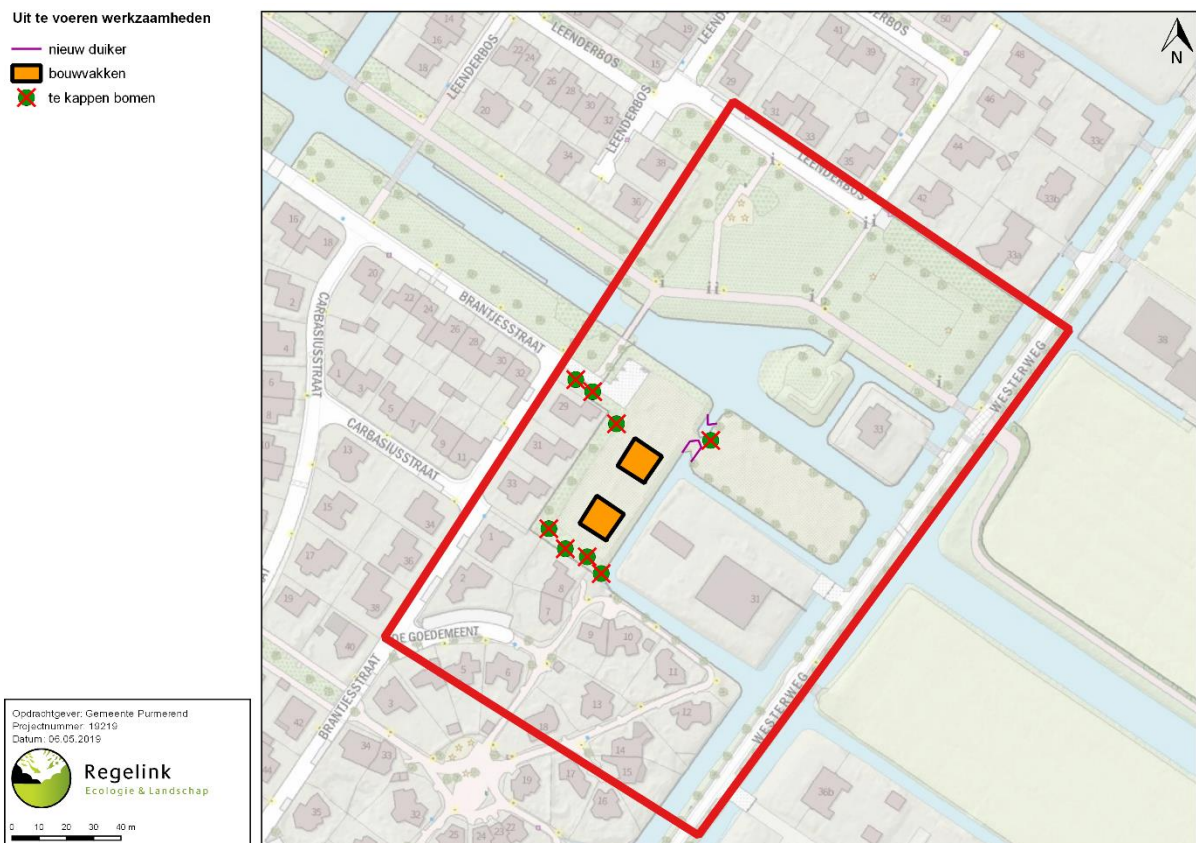
Tijdens het onderzoek zijn binnen het plangebied geen nestlocaties van huismussen aangetroffen.

5. Ingreep

Gemeente Purmerend is van plan om het plangebied 'Brantjesstraat' te ontwikkelen.

Ingrepen die daartoe in het plangebied moeten plaatsvinden bestaan voornamelijk uit (Figuur 2):

- kappen van acht bomen met een stamdiameter van >15 centimeter op borsthoogte;
- verwijderen van struiken en hagen;
- een oude duiker verwijderen;
- een nieuwe duiker aanbrengen;
- bouwrijp maken van twee bouwvlakken;
- twee panden bouwen.

Figuur 2. Uit te voeren werkzaamheden. Bron ondergrond: OpenTopo, 2019.

6. Toetsing aan de Wet natuurbescherming

6.1 Effectbepaling

Het plangebied wordt als foerageergebied gebruikt door gewone dwergvleermuizen, ruige dwergvleermuizen, watervleermuizen en huismussen. Door het zeer beperkte aantal foeragerende dieren en de korte verblijfsduur betreft het plangebied geen essentieel foerageergebied. De grotere groep huismussen bevond zich op het achterterrein van Westeweg 31 en toonde weinig tot geen binding met de te kappen bomen en het te bebouwen terrein. De werkzaamheden hebben daarom geen indirect effect op de functionaliteit van verblijfplaatsen en nestlocaties.

Gedurende het onderzoek werden geen vliegroutes waargenomen. Essentiële vliegroutes zijn daarom niet in het plangebied aanwezig.

Er werden geen vaste rust- en/ of verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen, ook werden geen nestlocaties van huismussen aangetroffen. De werkzaamheden hebben daarom geen direct effect op de functionaliteit van verblijfplaatsen en nestlocaties.

6.2 Toetsing Wet natuurbescherming

Omdat uit de effectbepaling blijkt dat negatieve effecten niet aan de orde zijn, is een overtreding van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

7. Conclusies

7.1 Vleermuizen

- Het onderzoeksgebied fungeert als foerageergebied voor drie soorten vleermuizen. Deze soorten zijn: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Het plangebied vormt geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen.
- Er zijn binnen het plangebied geen essentiële vliegroutes aangetroffen.
- Tijdens het onderzoek zijn er geen vaste rust- en/ of verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.
- Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Vleermuisprotocol 2017 van de Gegevensautoriteit Natuur. Daarom kan gesteld worden dat het onderzoeksgebied afdoende is geïnventariseerd op vleermuizen.

7.2 Huismussen

- Het plangebied wordt incidenteel als foerageergebied gebruikt door huismussen. De huismussen toonde daarbij weinig tot geen binding met de te kappen bomen en het te bebouwen terrein.
- Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties van huismussen aanwezig.
- Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd volgens de richtlijnen zoals opgesteld in de kennisdocumenten voor deze soorten (BIJ12 2017). Huismussen zijn zodoende voldoende onderzocht.

7.3 Algemeen

- Met de gekozen methode en inspanning is voldoende invulling gegeven aan artikel 2 (Zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

8. Bronnen

8.1 Literatuur

Barataud, M., 2015. Acoustic Ecology of European Bats. Species Identification, Study of their Habitats and Foraging Behaviour. Biotope, Mèze. Muséum national d'Histoire naturelle, Paris [Inventaires et biodiversité series].

BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus. *Passer domesticus*. BIJ12, Utrecht.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika. Tirion Natuur.

Dijk A.J. Van & A. Boele, 2011. Handleiding SOVON broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Hout, M. van der, 2018. Verspreidingsonderzoek beschermde flora en fauna Gemeente Purmerend. Rapport RA16151-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Middleton, N., A. Froud & K. French. (2014) Social Calls of the Bats of Britain and Ireland. Pelagic Publishing, Exeter.

Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. [<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html> (7-5-2019)].

Pfalzer, G., 2002. Inter- und intraspezifische Variabilität der Soziallaute. Fachbereich Biologie der Universität Kaiserslautern.

Sachteleben, J. & O. von Helversen, 2006. Songflight behaviour and mating system of the pipistrelle bat (*Pipistrellus pipistrellus*) in an urban habitat. In: Acta Chiropterologica 8(2): 391-401.

Vleermuisvakbureau Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging, 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. [<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>]. (7-5-2019)].

8.2 Websites

www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/

www.batecho.eu

www.telmee.nl

www.vleermuis.net

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01>

Bijlage 1. Waarnemingskaarten

Gewone dwergvleermuis

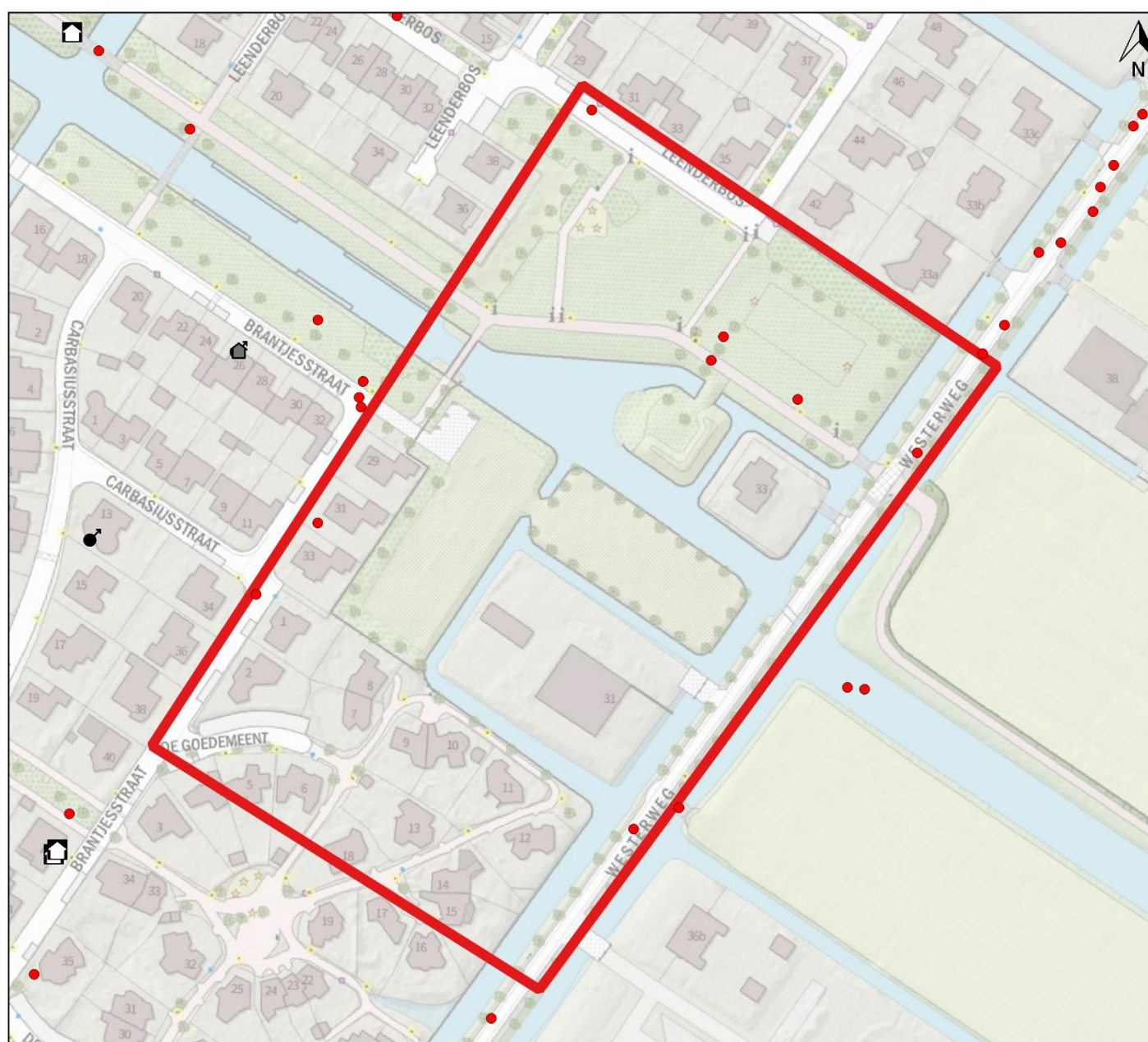
- Gewone dwergvleermuis
- Foeragerend
- Roepend
- 🏠 Kraamverblijfplaats in gebouw
- 🏠 Paarverblijfplaats in gebouw

Opdrachtgever: Gemeente Purmerend
Projectnummer: 19219
Datum: 02.05.2019

Regelink
Ecologie & Landschap

0 10 20 30 40 m

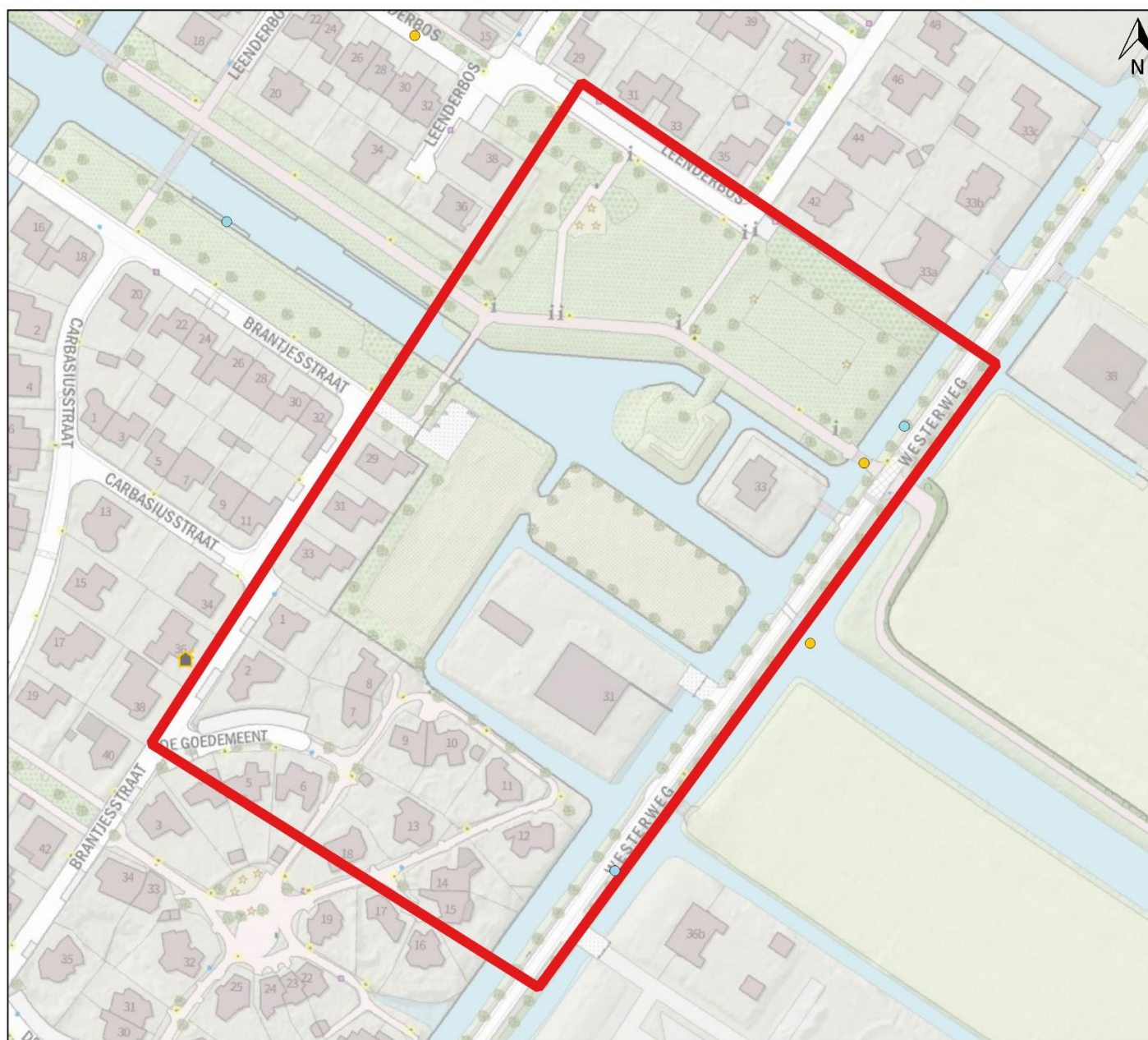
Overige vleermuizen

- Ruige dwergvleermuis
- Foeragerend
- 🏠 Paarverblijfplaats in gebouw
- Watervleermuis
- Foeragerend

Opdrachtgever: Gemeente Purmerend
Projectnummer: 19219
Datum: 02.05.2019

 Regelink
Ecologie & Landschap

0 10 20 30 40 m

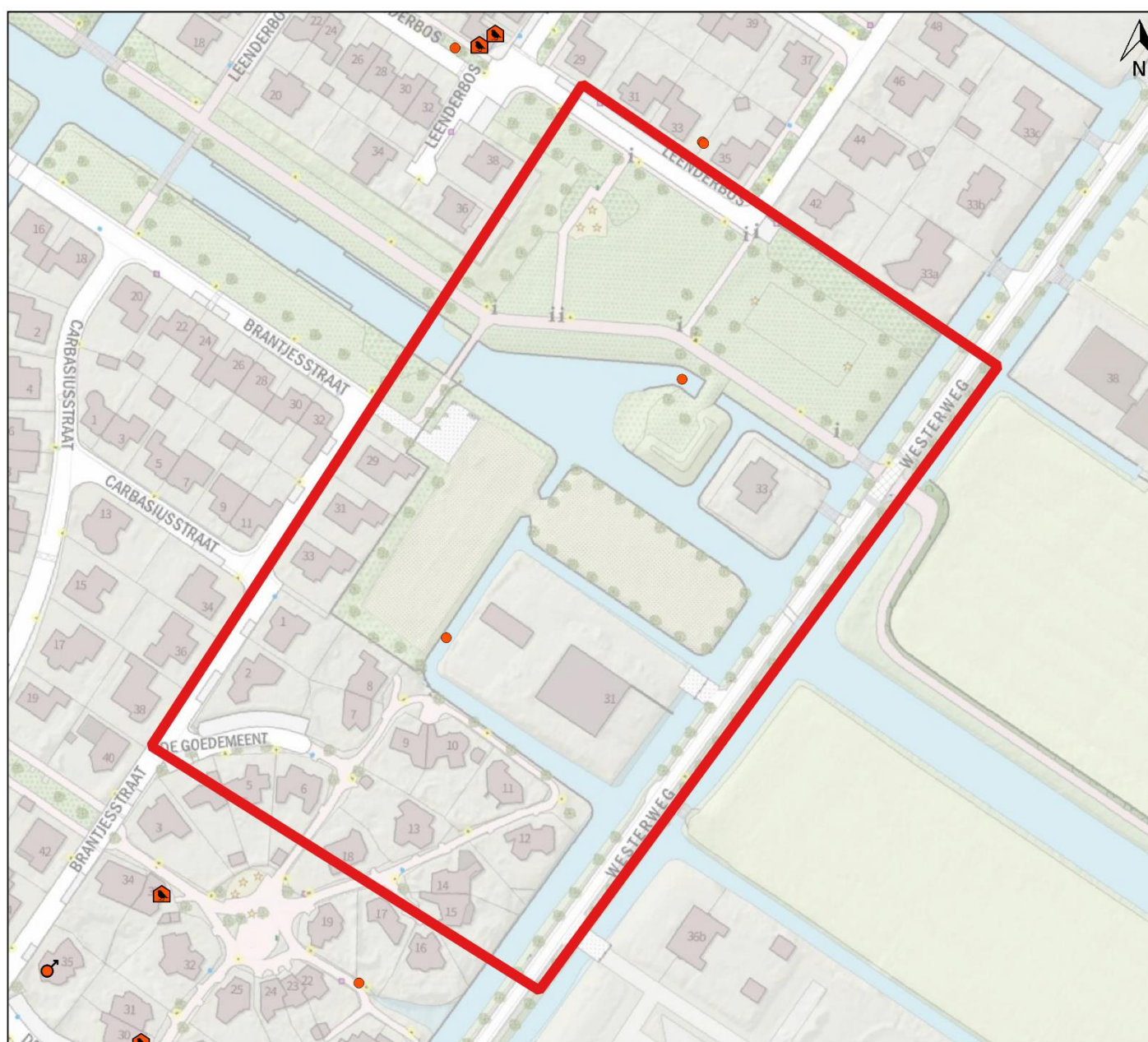
Huismus

- Huismus
- Ter plaatse
- Roepend / baltsend / zingend
- Nestlocatie

Opdrachtgever: Gemeente Purmerend
Projectnummer: 19219
Datum: 03.05.2019

 Regelink
Ecologie & Landschap

0 10 20 30 40 m

Bijlage 2. Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

Algemeen

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet is de Nederlandse implementatie van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, aangevuld met nationale bepalingen. De Wet natuurbescherming vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Wet natuurbescherming en de Boswet. De Wet natuurbescherming kent drie pijlers, namelijk:

- bescherming van Natura 2000-gebieden,
- bescherming van soorten,
- bescherming van houtopstanden.

Daarnaast is er een belangrijke plaats ingeruimd voor de zorgplicht (artikel 1.11). Vanuit deze zorgplicht moeten handelingen achterwege blijven waarvan men kan vermoeden dat zij nadelige gevolgen kunnen hebben voor beschermde gebieden of soorten.

In dit hoofdstuk volgt een eenvoudige weergave van de essentie van de Wet natuurbescherming, voor zover deze betrekking heeft op ruimtelijke ontwikkelingen en festiviteiten. Verbodsartikelen worden voor de leesbaarheid vereenvoudigd weergegeven. Raadpleeg voor de exacte formulering de wetstekst (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-34.html>).

Bescherming Natura 2000-gebieden

Vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn hebben de lidstaten de verplichting om speciale beschermingszones aan te wijzen. Deze speciale beschermingszones heten Natura 2000-gebieden. Elk Natura 2000-gebied heeft instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van:

- leefgebieden voor vogelsoorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Vogelrichtlijn, en/of,
- natuurlijke habitats en de habitats van soorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Habitatrichtlijn.

Verboden (volgens artikel 2.7, lid 2) is elke activiteit (in de wet: project of handeling) zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of,
- een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

De activiteit kan alleen doorgang vinden als Gedeputeerde Staten van de provincie waarin de activiteit plaatsvindt een vergunning verlenen. Voor diverse werkzaamheden in nationaal belang (zoals werkzaamheden rond de hoofdspoorwegen) is de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) bevoegd gezag.

Bescherming van soorten

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

- beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn,
- beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn,
- beschermingsregime andere soorten.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Onder het beschermingsregime Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. Op basis van artikel 3.1 is het verboden om:

1. opzettelijk vogels te doden of te vangen;
2. opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
3. eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
4. opzettelijk vogels te storen.

Het verbod om vogels opzettelijk te storen geldt niet wanneer dit niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Bij werkzaamheden in het broedseizoen kan het verlaten van nesten als gevolg van verstoring leiden tot het indirect doden van dieren of het aantasten van de functionaliteit van nesten en dus tot een overtreding van artikel 3.1, lid 1 en 2.

De vogelsoorten die jaar op jaar gebruik maken van hetzelfde nest zijn verdeeld over vier categorieën waarvan de nesten een jaarronde bescherming genieten. Ook is er een vijfde categorie van vogels waarvan een inventarisatie van de nesten gewenst kan zijn.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Onder het beschermingsregime Habitatrichtlijn vallen alle dieren uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel a,
- het Verdrag van Bern, bijlage II,
- het Verdrag van Bonn, bijlage I,

en alle planten uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel b,
- het Verdrag van Bern, bijlage I.

Volgens artikel 3.5 is het verboden om, voor zover het soorten betreft uit bovenstaande bijlagen:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. opzettelijk dieren te verstoren;
3. opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
4. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

In de genoemde bijlagen van de verdragen van Bern en Bonn staan ook diverse vogelsoorten genoemd. Dit betekent dat voor deze soorten het (ver)storen ook verboden is wanneer dit geen effect heeft op de instandhouding van de betreffende soort.

Beschermingsregime andere soorten

Onder het 'beschermingsregime andere soorten' vallen een aantal soorten waarvoor er geen Europese verplichting ligt tot bescherming. Nederland geeft zo uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantensoorten te beschermen.

Volgens artikel 3.10 is het verboden om, voor zover het soorten uit deze lijst betreft:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
3. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onder dit beschermingsregime vallen ook een groot aantal zeer algemene zoogdieren en amfibieën. Een groot deel van deze algemene soorten zijn door de provincies en het ministerie van LNV voor ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Ontheffing en vrijstellingen

Ontheffingen worden verleend door de minister van LNV of Gedeputeerde Staten, en geven een initiatiefnemer de mogelijkheid om onder voorwaarden de wet te overtreden. Vrijstellingen worden gegeven door de minister van LNV of Provinciale Staten en beschrijven handelingen en situaties waarin de wet niet van toepassing is.

Ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen of het verkrijgen van een vrijstelling kan alleen wanneer er:

- geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- geen negatief effect is op de staat van instandhouding van de soort;
- en er voldaan is aan de in de wet genoemde belangen (artikel 3.3, lid 4b, artikel 3.8, lid 5b en artikel 3.10, lid 2).

Voor het beschermingsregime overige soorten is het voldoende als er voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang.

Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand bestaat uit een oppervlakte van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting van meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen.

Volgens artikel 4.2 vallen buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom houtopstanden;
- houtopstanden op erven of in tuinen en fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar en kweekgoed;

- uit populieren of wilgen bestaande wegbepantingen, bepantingen langs waterwegen en eenrijige bepantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande bepantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa en die:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per bepantingseenheid bestaande uit een aaneengesloten bepanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Volgens artikel 4.2 is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder daar melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Dit geldt niet voor het periodiek vellen van griend- of hakhout. Binnen drie jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant.

Vrijstellingen gelden er wanneer het vellen gebeurt middels een goedgekeurde gedragscode of de werkzaamheden voortvloeien uit instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden of nodig zijn voor aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle (mogelijke) effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst. De provincie waarbinnen het plangebied valt geeft invulling aan het NNN en is daartoe het bevoegd gezag. Voor meer informatie over het NNN en het toetsingskader zie <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>.

Wet dieren

De Wet natuurbescherming kent geen verbod op het verwonden van dieren. Dit is namelijk al verboden in de Wet dieren. Volgens artikel 2.1 van de Wet dieren, eerste lid, is het namelijk verboden om:

- zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

De Wet dieren kent een ontheffingsmogelijkheid, maar alleen als het belang van het welzijn van dieren zich er niet tegen verzet. Een ontheffing is niet nodig wanneer vaststaat dat het mogelijk verwonden van dieren een 'redelijk doel' dient, of 'noodzakelijk' is. In deze rapportage wordt niet getoetst aan de Wet dieren.